

Vasile George Puiu

**Prezentarea cărții „Ierarhi ai mitropoliei Basarabiei în perioada interbelică”
autor: Ștefan PLUGARU**

Istoria bisericească a spațiului românesc cuprins între râurile Prut și Nistru, cu referire directă la perioada dintre cele două războaie mondiale, a început să fie prezentată publicului larg, nespecializat cu acest domeniu, abia în ultima perioadă de timp. Subiect tabu în perioada stăpânirii sovietice, vreme în care s-a căutat combaterea pe toate căile a credinței creștin-ortodoxe și românității etno-lingvistice, mergându-se până la lichidarea fizică a preoților, credincioșilor și lăcașurilor bisericești, a fost folosit pe post de sperietoare în vremea guvernării comuniste pseudo - democratice a Republicii Moldova, pentru care reactivarea Mitropoliei Basarabiei, sub păstorirea î. P.S. Petru Păduraru și oblăduirea Patriarhiei

Ortodoxe Române, trecea spaima unei posibile uniri a Republicii Moldova cu România, adică pierderea de către foștii nomenclaturiști ruși și mankurți a funcțiilor privilegiate deținute în „statul moldovean”, ieșirea acestui spațiu de sub dependența politică, canonică, economică etc. a „fratelui mai mare” rus.

În ultimii ani, în special după 2009, tot mai multe informații despre trecutul interbelic al bisericii românești din Basarabia se coagulează într-o serie de volume, articole în diverse publicații, postări pe site-uri și bloguri de internet, în special după deschiderea unor fonduri arhivistice de pe întregul spațiu românesc și nu numai, care vin să aducă lumină asupra unei pagini mult prea puțin cunoscute din istoria spirituală a poporului nostru.

Prezenta lucrare prezintă activitatea și rolul jucat de înalții ierarhi români, care au păstorit Mitropolia Basarabiei în perioada interbelică. Diversele biografii întocmite foștilor arhieriei cuprind vagi informații privind activitatea acestora în spațiul creștin ortodox dintre Prut și Nistru, în Transnistria, și, în consecință, considerăm că este de datoria noastră să aducem puțină lumină asupra activității desfășurate de acești „sfînți părinți” ai ortodoxismului într-o perioadă marcată de ofensiva ateistă comunistă dar și sectară, cedări teritoriale și un înfiorător conflict militar mondial care a dus la însângerarea lumii și a spațiului românesc. Facem acest demers pentru că, din păcate, rolul fețelor bisericești în istoria Basarabiei a fost ignorat, pe nedrept, prea multă vreme. Dacă despre diverse personalități politice, oameni de cultură etc. s-a tot vorbit și scris foarte mult în decursul timpului, despre mitropoliți și episcopi, oameni ai lui Dumnezeu, s-a scris foarte puțin în raport cu locul pe care aceștia îl merită și care au făcut foarte mult pentru păstrarea spiritului creștin ortodox și a românismului în Basarabia.

Reactivarea Mitropoliei Basarabiei de care aminteam mai sus, sub păstorirea I.P.S. Petru Păduraru, a făcut posibilă revigorarea vieții bisericești din Republica

Moldova, asupra căreia se întinde jurisdicția Mitropoliei, conform canoanelor religioase, și înființarea, pe lângă alte structuri religioase absolut necesare vieții eparhiale, a unor noi episcopii, care își împart spațiul Basarabiei interbelice. Astfel, Adunarea Eparhială a Mitropoliei Basarabiei a hotărât, acum ceva vreme, reînființarea a două Eparhii în sudul și nordul provinciei, cu sedii episcopale la Cahul și Bălți, care au existat în aceste zone în perioada interbelică, prima cunoscută sub denumirea de Episcopia Ismail - Cetatea-Albă, cea de-a doua ca Episcopia Hotinului. Pentru că geografic aceste spații nu mai sunt astăzi, integral, în teritoriul Moldovei de la est de Prut, în baza noilor realități istorice, sudul Basarabiei fiind încorporat astăzi în Republica Ucraina, așezarea celor două Episcopii se va face în alte centre administrative din aceeași zonă, respectiv Cahul și Bălți. Rămâne ca în vremea care urmează să se purceadă la alegerea episcopilor și astfel, după întronizarea acestora, să se continue activitatea de păstorire desfășurată de iluștrii lor predecesori, pe care îi prezentăm în paginile care urmează.

Acest volum este unul de popularizare și se adresează atât clerului Mitropoliei Basarabiei, dar și publicului larg, celor preocupați de viața spirituală desfășurată în acest teritoriu între anii 1918 - 1944, cu o pauză de un an (1940 - 1941), atât timp cât Basarabia a făcut parte din granițele României Mari.

Realizată în baza informației prezentate de autor.